

Анонимизиран текст

Превод

C-26/22 – 1

Дело C-26/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

11 януари 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

23 декември 2021 г.

Жалбоподател:

UF

Ответник:

Land Hessen

6 K 441/21.WI

VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

по административно дело със страни:

UF

[...]

жалбоподател

[...] срещу

Land Hessen (провинция Хесен, Германия),
представявана от Hessischer Beauftragter für Datenschutz und
Informationsfreiheit (длъжностно лице за защита на данните и свобода на

информацията на провинция Хесен),
[...] ответник

встъпила страна:

SCHUFA Holding AG,
[...] **относно** правото в областта на защитата на данните

на 23 декември 2021 г. Verwaltungsgericht Wiesbaden (Административен
съд Висбаден, Германия) — шести състав — [...]

определи:

- I. Спира производството по делото.**
- II. На основание член 267 ДФЕС отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:**
 - 1. Трябва ли член 77, параграф 1 във връзка с член 78, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните, наричан по нататък „ОРЗД“) (ОВ L 119, 2016 г., стр. 1) да се тълкува в смисъл, че резултатът, до който достига надзорният орган и който той съобщава на субекта на данните,**
 - а) има характер на решение по петиция, вследствие на което съдебният контрол върху решенията на надзорния орган по жалби съгласно член 78, параграф 1 от ОРЗД се ограничава по принцип до проверка дали органът е разгледал жалбата, дали е извършил надлежно разследване по предмета на жалбата и дали е информирал жалбоподателя за резултата от разследването;**
 - или**
 - б) трябва да се счита за административно решение по същество, вследствие на което решенията на надзорния орган по жалби подлежат на пълен съдебен контрол съгласно член 78, параграф 1 от ОРЗД, като в отделни случаи, например когато дискреционната му власт е сведена до нула, надзорният орган може и да бъде задължен от съда да предприеме конкретна мярка по смисъла на член 58 от ОРЗД?**
 - 2. Съвместимо ли е с членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз от 12 декември 2007 г. (наричана по-нататък**

„Хартата“) (ОВ С 303, 2007 г., стр. 1) съхраняването на данни в частна агенция за икономически справки, при което лични данни от публичен регистър като „националните бази данни“ по смисъла на член 79, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 2015 г., стр. 19) се съхраняват не по конкретен повод, а за да може да бъде предоставена справка при поискване?

- За. Допустими ли са по принцип частните паралелни бази данни (по-специално базите данни на агенции за икономически справки), които се създават наред с държавните бази данни и в които данните от държавните бази данни (в случая — от официалните публикации при несъстоятелност) се съхраняват за по-дълъг период от предвидения в тясната рамка на Регламент (ЕС) 2015/848 във връзка с националното право?
- 3б. Ако отговорът на въпрос 3а е утвърдителен, от правото „да бъдеш забравен“ съгласно член 17, параграф 1, буква г) от ОРЗД следва ли, че тези данни трябва да бъдат изтрети, когато изтече срокът за обработването им, предвиден за публичния регистър?
4. Доколкото по отношение на данните, съхранявани и в публични регистри, член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД е единственото мислимо правно основание за съхраняването им в частни агенции за икономически справки, трябва ли да се приеме, че тези агенции имат легитимен интерес дори само ако събират данните от публичния регистър не по конкретен повод, а с цел тези данни да са на разположение при поискване?
5. Могат ли кодексите за поведение, които са одобрени от надзорните органи в съответствие с член 40 от ОРЗД и предвиждат срокове за проверка и изтриване, надхвърлящи сроковете за съхранение в публичните регистри, да елиминират претеглянето по член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД?

Мотиви:

I.

1. Още с определение от 31 август 2021 г. (6 K 226/21.WI; C-552/21) шести състав на Verwaltungsgericht Wiesbaden (Административен съд Висбаден) отправи до Съда на Европейския съюз въпроса за правния характер на действията и съобщенията на надзорния орган по отношение на жалбоподателите — субекти на данни. Наред с това шести състав отправи въпроси, които се отнасят до вписванията от публичните регистри, например от публикациите на съдилищата по несъстоятелността, които могат да бъдат възпроизвеждани изцяло в частни регистри. Жалбата, във връзка с която

беше отправено преюдициалното запитване по дело C-552/21, обаче е оттеглена, така че вече няма основание то да бъде поддържано. Както и преди, настоящият състав вижда необходимост от изясняване на отправените принципни въпроси, така че отново ги поставя в рамките на настоящото преюдициално запитване, което е свързано с аналогичен случай.

- 2 И в настоящия случай жалбоподателят оспорва вписването от встъпилата страна SCHUFA Holding AG, частна агенция за икономически справки, на информацията за постановено спрямо него освобождаване от остатъка по задълженията. Той моли ответника да съдейства за изтриването на извършеното от SCHUFA Holding AG вписване, което гласи следното:

- 3 *Информация от публични регистри.*

Постановено е освобождаване от остатъка по задълженията.

Тази информация произхожда от публикациите на съдилищата по несъстоятелността. Във връзка с това производство по несъстоятелност сме информирани за постановяването на освобождаване от остатъка по задълженията.

Реф. № 906IK1043-15PLZ30175.

Процесът се води от съдилищата по несъстоятелността под този номер.

Дата 17 декември 2020 г.

- 4 С определение на Amtsgericht Hannover (Районен съд Хановер, Германия) от 17 декември 2020 г. е постановено временно освобождаване на жалбоподателя от остатъка по задълженията му. Това е вписано на сайта www.insolvenzbekanntmachungen.de. Вписванията на този уебсайт се изтриват след шест месеца. Встъпилата страна, SCHUFA Holding GmbH, също съхранява това вписване в своята база данни. Жалбоподателят се обръща към SCHUFA с искане да изтрие това вписване. Дружеството го информира, че извършва дейността си при спазване на ОРЗД. Съгласно член 17 от ОРЗД не било налице безусловното право на изтриване на личните данни. Информацията за постановеното освобождаване от остатъка по задълженията се изтривало три години след вписването ѝ. Наличието на необходимост от такава информация в търговския обмен било признато включително на законодателно равнище, поради което от системата за кредитна информация не бивало да липсва информация за кредитоспособността. За SCHUFA не се прилагал срокът за изтриване по член 3, параграф 1 от Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (Наредба за официалните публикации в интернет в производството по несъстоятелност).

- 5 С писмо от 10 февруари 2021 г. жалбоподателят възразява срещу това пред ответника. Той изтъква, че съхраняването от SCHUFA на информацията за

освобождаването му от остатъка по задълженията е незаконосъобразно. Съхраняването ѝ вече не било необходимо за защитата на съответните интереси. Интересите на субекта на данните имали несъмнен превес. Не било приемливо да се третираят еднакво постановеното освобождаване от остатъка по задълженията и спирането на плащанията. Дори ако се допусне легитимност на обработването на информацията, след изтичането на една година тази информация вече не била необходима.

- 6 По този повод с решение от 1 март 2021 г. ответникът съобщава на жалбоподателя, че разбира положението му, но SCHUFA има право да съхранява негативни вписвания относно освобождавания от остатъка по задълженията и след периода на освобождаване от дадено вземане. Правно основание за това давали член 6, параграф 1, букви б) и е) от ОРЗД и член 31 от Bundesdatenschutzgesetz (Федерален закон за защита на личните данни) от 30 юни 2017 г. (BGBl. I, стр. 2097, последно изменен със закон от 23 юни 2021 г., BGBl. I, стр. 1858). Личните данни, които са необходими за оценяването на кредитоспособността, могли да се съхраняват толкова, колкото е необходимо за целите, за които се съхраняват. При преценката на кредитоспособността било допустимо поведението на част от лицата от дадена група да се използва за определяне на вероятността какво ще е поведението на други лица от същата група, както и за установяване на статистическа значимост.
- 7 Жалбоподателят обжалва това решение с писмена жалба, подадена на 6 април 2021 г. от неговия представител. Той твърди, че встъпилата страна не е претеглила интересите, а ответникът не се е противопоставил на това. Предвид задачите и правомощията си обаче ответникът бил длъжен да вземе мерки, с които да изиска изтриване на данните.

II.

1. Харта на основните права на Европейския съюз

8 Член 7 от Хартата

Зачитане на личния и семейния живот

Всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговите съобщения.

9 Член 8 от Хартата

Защита на личните данни

1. Всеки има право на защита на неговите лични данни.

2. Тези данни трябва да бъдат обработвани добросъвестно, за точно определени цели и въз основа на съгласието на заинтересованото лице или по силата на друго предвидено от закона легитимно основание. Всеки има право на достъп до събраните данни, отнасящи се до него, както и правото да изиска поправянето им.

3. Спазването на тези правила подлежи на контрол от независим орган.

10 Член 47 от Хартата

Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия. Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

На лицата, които не разполагат с достатъчно средства, се предоставя правна помощ, доколкото тази помощ е необходима, за да се осигури реален достъп до правосъдие.

2. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/848 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 2015 г., стр. 19)

11 Член 78

Защита на данните

1. Националните правила за изпълнение на Директива 95/46/ЕО се прилагат по отношение на обработването на лични данни, извършвано в държавите членки по силата на настоящия регламент, при условие че не са засегнати операциите по обработка, посочени в член 3, параграф 2 от Директива 95/46/ЕО.

2. По отношение на обработването на лични данни от Комисията съгласно настоящия регламент се прилага Регламент (ЕО) № 45/2001.

12 Член 79

Отговорности на държавите членки по отношение на обработването на лични данни в националните регистри по несъстоятелност

1. Всяка държава членка съобщава на Комисията името на физическото лице или наименованието на юридическото лице, публичен орган, агенция или друг орган, определен съгласно националното право да упражнява

функциите на администратор в съответствие с член 2, буква г) от Директива 95/46/ЕО, с оглед на публикуването му на европейския портал за електронно правосъдие.

2. Държавите членки гарантират, че се прилагат техническите мерки за гарантиране на сигурността на личните данни, обработвани в рамките на националните им регистри по несъстоятелност, посочени в член 24.

3. Държавите членки са отговорни да удостоверят, че администраторите, определени от националното право в съответствие с член 2, буква г) от Директива 95/46/ЕО, правят необходимото за спазване на принципите за качество на данните, по-конкретно за точността и актуализирането на данните, съхранявани в националните регистри по несъстоятелност.

4. Държавите членки са отговорни в съответствие с Директива 95/46/ЕО за събирането и съхраняването на данни в националните бази данни и за решенията за предоставяне на тези данни в системата за взаимно свързване на регистрите, в която могат да се правят справки чрез европейския портал за електронно правосъдие.

5. Като част от информацията, която следва да се предоставя на субектите на данните, за да им се даде възможност да упражняват правата си, и по-специално правото на заличаване на данни, държавите членки информират субектите на данните за периода, през който са достъпни личните данни, съхранявани в регистрите по несъстоятелност.

3. Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОПЗД) (ОВ L 119, 2016 г., стр. 1)

13 Член 6 от ОПЗД

Законосъобразност на обработването

1. Обработването е законосъобразно, само ако и доколкото е приложимо поне едно от следните условия:

- а) субектът на данните е дал съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели;
- б) обработването е необходимо за изпълнението на договор, по който субектът на данните е страна, или за предприемане на стъпки по искане на субекта на данните преди сключването на договор;

- в) обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора;
- г) обработването е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице;
- д) обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора;
- е) обработването е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора или на трета страна, освен когато пред такива интереси преимущество имат интересите или основните права и свободи на субекта на данните, които изискват защита на личните данни, по-специално когато субектът на данните е дете.

Буква е) на първа алинея не се прилага за обработването, което се извършва от публични органи при изпълнението на техните задачи.

...

14 Член 17 от ОРЗД

Право на изтриване (право „да бъдеш забравен“)

1. Субектът на данни има правото да поиска от администратора изтриване на свързаните с него лични данни без ненужно забавяне, а администраторът има задължението да изтрие без ненужно забавяне личните данни, когато е приложимо някое от посочените по-долу основания:

- а) личните данни повече не са необходими за целите, за които са били събрани или обработвани по друг начин;
- б) субектът на данните оттегля своето съгласие, върху което се основава обработването на данните съгласно член 6, параграф 1, буква а) или член 9, параграф 2, буква а), и няма друго правно основание за обработването;
- в) субектът на данните възразява срещу обработването съгласно член 21, параграф 1 и няма законни основания за обработването, които да имат преимущество, или субектът на данните възразява срещу обработването съгласно член 21, параграф 2;
- г) личните данни са били обработвани незаконосъобразно;
- д) личните данни трябва да бъдат изтрети с цел спазването на правно задължение по правото на Съюза или правото на държава членка, което се прилага спрямо администратора;

- е) личните данни са били събрани във връзка с предлагането на услуги на информационното общество по член 8, параграф 1.

2. Когато администраторът е направил личните данни обществено достояние и е задължен съгласно параграф 1 да изтрие личните данни, той, като отчита наличната технология и разходите по изпълнението, предприема разумни стъпки, включително технически мерки, за да уведоми администраторите, обработващи личните данни, че субектът на данните е поискал изтриване от тези администратори на всички връзки, копия или реплики на тези лични данни.

15 Член 77 от ОРЗД

Право на подаване на жалба до надзорен орган

1. Без да се засягат които и да било други административни или съдебни средства за правна защита, всеки субект на данни има право да подаде жалба до надзорен орган, по-специално в държавата членка на обичайно местопребиваване, място на работа или място на предполагаемото нарушение, ако субектът на данни счита, че обработването на лични данни, отнасящи се до него, нарушава разпоредбите на настоящия регламент.

16 Член 78 от ОРЗД

Право на ефективна съдебна защита срещу надзорен орган

1. Без да се засягат които и да било други административни или несъдебни средства за защита, всяко физическо и юридическо лице има право на ефективна съдебна защита срещу отнасящо се до него решение със задължителен характер на надзорен орган.

2. Без да се засягат които и да било други административни или несъдебни средства за защита, всеки субект на данни има право на ефективна съдебна защита, когато надзорният орган, който е компетентен съгласно членове 55 и 56 не е разгледал жалбата или не е информирал субекта на данните в срок от три месеца за напредъка в разглеждането на жалбата, подадена съгласно член 77, или за резултата от нея.

3. Производствата срещу надзорен орган се образуват пред съдилищата на държавата членка, в която е установен надзорният орган.

4. **Insolvenzordnung (Закон за несъстоятелността) от 5 октомври 1994 г. (BGBl. I, стр. 2866), последно изменен с член 5 от закона от 16 юли 2021 г. (BGBl. I, стр. 2947) (наричан по-нататък „InsO“)**

17 Член 9 от InsO — Официални публикации

(1) Подлежащата на официално обявяване информация се публикува в интернет централно за всички провинции; допуска се и публикуване на извадки. В публикацията длъжникът трябва да е точно описан, и по-специално трябва да са посочени адресът му и секторът му на дейност. Информацията се смята за обявена с изтичането на два дни от деня на публикацията.

(2) Съдът по несъстоятелността може да възложи допълнителни публикации, доколкото това е предвидено в правото на провинциите. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz (Федерално министерство на правосъдието и защитата на потребителите, Германия) определя с наредба, с одобрението на Бундесрата, подробните правила за публикуването на информацията в интернет централно за всички провинции. С наредбата се въвеждат в частност срокове за изтриване и правила, които да гарантират:

1. целостта, пълнотата и актуалността на публикуваната информация;
2. възможността по всяко време да се провери произходът ѝ.

(3) Официалната публикация е достатъчно доказателство за връчването на съответния документ на всички заинтересовани лица, включително когато този закон предвижда наред с това и специален ред за връчване.

18 Член 286 от InsO — Принцип

Ако е физическо лице, длъжникът се освобождава от неизпълнените му в производството по несъстоятелност задължения към кредиторите на несъстоятелността при условията по членове 287—303а.

19 Член 287а от InsO — Решение на съда по несъстоятелността

(1) В случай че молбата за освобождаване от остатъка по задълженията е допустима, съдът по несъстоятелността с определение постановява, че длъжникът се освобождава от остатъка по задълженията си, ако изпълни изискванията по членове 295 и 295а и не са налице условията за отказ по членове 290 и 297—298. Определението подлежи на публикуване. Длъжникът може да обжалва определението с частна жалба.

5. Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (Наредба за официалните публикации в интернет в производството по несъстоятелност) от 12 февруари 2002 г. (BGBl. I, 2002 г., стр. 677)

20 Член 1

Официалните публикации в интернет в производството по несъстоятелност трябва да отговарят на изискванията на тази наредба. Допуска се публикуване само на данните, които подлежат на публикуване съгласно Закона за несъстоятелността или съгласно други разпоредби, които предвиждат официално публикуване на информация в производството по несъстоятелност.

21 Член 3 Срокове за изтриване

(1) Публикуваните в електронна информационна и комуникационна система данни от производството по несъстоятелност, включително от предварителното производство, се изтриват не по-късно от шест месеца след приключването на производството по несъстоятелност или влизането в сила на решението за прекратяване на дейността на предприятието и спиране на производството по несъстоятелност. Ако не се открие производство по несъстоятелност, срокът започва да тече от отмяната на публикуваните обезпечителни мерки.

(2) Параграф 1, първо изречение се прилага и за публикациите в производството за освобождаване от остатъка по задълженията, включително на определението по член 289 от Закона за несъстоятелността, но в този случай срокът започва да тече с влизането в сила на определението за освобождаване от остатъка по задълженията.

(3) Всички други публикации съгласно Закона за несъстоятелността се изтриват един месец след първия ден на публикуване.

6. Bundesdatenschutzgesetz (Федерален закон за защита на личните данни) от 30 юни 2017 г. (наричан по-нататък „BDSG“) (BGBl. I, стр. 2097, последно изменен със закон от 23 юни 2021 г., BGBl. I, стр. 1858)

22 Член 31 от BDSG

Защита на икономическия обмен при финансово оценяване и предоставяне на справки за кредитоспособността на лицата

(1) Използването на вероятностна оценка за определено бъдещо поведение на физическо лице за целите на решението относно установяването, изпълняването или прекратяването на договорни отношения с това лице (финансово оценяване) се допуска само ако:

1. са спазени разпоредбите на правото в областта на защитата на данните;
2. въз основа на научно признат математико-статистически метод може да се докаже, че данните, които се използват за изчисляване на

вероятностната оценка, имат значение за изчисляването на вероятността от съответното поведение;

3. за изчисляването на вероятностната оценка не се използват единствено данни за адрес; и
4. при използване на данни за адрес субектът на данните е информиран за предвиденото използване на тези данни преди изчисляването на вероятностната оценка; информирането следва да бъде документирано.

...

III.

1. По първия преюдициален въпрос

- 23 Във връзка с молба за допускане на въззивно обжалване по дело, което също се отнася до освобождаване от остатъка по задълженията и до SCHUFA Holding AG (Verwaltungsgericht Wiesbaden (Административен съд Висбаден), решение от 7 юни 2021 г., 6 K 307/20.WI), ответният надзорен орган изразява становището, че член 77, параграф 1 от ОРЗД не предвижда съдебен контрол над правилността по същество на решението по жалбата. Напротив, предвиденото право на обжалване било оформено като право на петиция, при което се упражнявал ограничен съдебен контрол. В рамките на съдебния контрол „ефективната“ правна защита се ограничавала до това органът да разгледа жалбата на субекта на данните и в съответните срокове да го информира за напредъка в разглеждането на жалбата и за резултата от нея. Член 78, параграф 1 от ОРЗД не предвиждал по-задълбочен съдебен контрол.
- 24 По отношение на правната природа на решението на националния надзорен орган съгласно член 77 от ОРЗД съществуват различни правни становища. В съдебната практика, от една страна, се приема становището, че обработването на жалбата следва да се преценява въз основа на критериите за петициите, тоест обработването на жалбата трябва да се счита за адекватно, ако ответникът установи фактическата обстановка, мотивира конкретно, а не стереотипно правната си оценка по твърденията в жалбата и по предмета на жалбата и съобщи този резултат на жалбоподателя [...]. В съдебната практика, според която става дума за право, подобно на правото на петиция, се изтъква, че член 77, параграф 1 от ОРЗД не внася никаква промяна в сравнение с предходното право (член 28, параграф 4 от Директива 95/46/ЕО).
- 25 Запитващата юрисдикция има съмнения дали това становище е съвместимо с член 77, параграф 1 от ОРЗД. Съгласно член 77, параграф 1 от ОРЗД не е достатъчно органът само да разгледа жалбата, да извърши надлежно разследване по предмета ѝ и да даде информация за резултата от него.

Всъщност принципите, установени в това отношение в съдебната практика, съответстват на принципите във връзка с петициите и по този начин ограничават правото на ефективна съдебна защита срещу надзорния орган по член 78, параграф 1 от ОРЗД.

- 26 Действително първоначалният член 28, параграф 4 от Директива 95/46/ЕО е бил формулиран сходно с настоящия член 77, параграф 1 от ОРЗД, а с предишната правна уредба в Германия е била приета процедура, подобна на тази за петициите. Директива 95/46/ЕО обаче не е съдържала изискване за ефективна защита, каквото има в момента (член 78 от ОРЗД; вж. също член 53 от Директива (ЕС) 2016/680). Всъщност понастоящем правото на Съюза включва препращане към ефективните правни средства за защита по член 47 от Хартата (вж. член 1, параграф 2 от ОРЗД и член 1, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/680). Следователно законодателят на Съюза е направил ясно разграничение между *ефективна* съдебна защита и петиция (член 44 от Хартата). В настоящия случай третирането на жалбата като петиция при всички случаи не би осигурило ефективна защита, а само „някаква“ защита.
- 27 В такъв случай прилагането на ОРЗД би зависило в голяма степен от използването на частни правни средства за защита по смисъла на член 79 ОРЗД и следователно би било преди всичко задача от частно естество. Че това не може да съответства на духа на ОРЗД, личи от обстоятелството, че изпълнението на изискванията на ОРЗД е задача на държавите членки и техните национални администрации (член 57, параграф 1, буква а) от ОРЗД). По-специално, изрично възложената с член 51, параграф 1 от ОРЗД задача на националните надзорни органи да защитават основните права и свободи на физическите лица във връзка с обработването би се обезсмислила, ако няма ефективни правни средства за защита, с които да може надзорните органи да бъдат задължени да изпълнят своите задачи. Този извод следва и от съображение 141: то гласи, че физическите лица имат право на ефективни правни средства за защита, ако „надзорният орган не предприема действия по подадена жалба [...], когато такива са необходими, за да се защитят правата на субекта на данни“.
- 28 Предвид целта на Регламент 2016/679, но и на Директива (ЕС) 2016/680 да осигурят — в изпълнение на членове 7 и 8 от Хартата — ефективна защита на основните свободи и основните права на физическите лица, и в частност на правото им на защита на личния живот и на защита на личните данни, последиците от упражняването на правото на жалба не може да се тълкуват дотолкова ограничително, че надзорният орган да е длъжен да предприеме само „някакви“ действия (в този смисъл и Съд на ЕС, решение от 15 юни 2021 г., Facebook Ireland и др., C-645/19, EU:C:2021:483, т. 91). Като се има предвид и че при трансгранично обработване на данни надзорният орган на друга държава членка също би могъл да установи, че съответното обработване на данни нарушава съдържащите се ОРЗД правила (вж. Съд на ЕС, решение от 15 юни 2021 г., Facebook Ireland и др., C-645/19, EU:C:2021:483), на още по-голямо основание е необходима възможност за

съдебен контрол по отношение на съответното решение на националния надзорен орган в производството по обжалване съгласно членове 77 и 78 от ОРЗД.

- 29 Oberverwaltungsgericht Koblenz (Областен административен съд Кобленц, Германия), който в решение от 26 октомври 2020 г. (10 A 10613/20.OVG) по отнесеното до него дело постановява, че жалбоподателят нито има право на акт с определено съдържание, нито на определено решение по същество, не отправя възникналия по делото въпрос във връзка с Регламент (ЕС) 2016/679, в онзи случай — с член 78, параграф 1 от ОРЗД, до Съда на Европейския съюз с цел окончателното му изясняване.
- 30 Според съда обаче надзорният орган разполага със свобода на преценка и дискреционна власт. Съгласно член 57, параграф 1, буква а) от ОРЗД всеки надзорен орган наблюдава и осигурява прилагането на ОРЗД. Член 58 от ОРЗД урежда правомощията на надзорния орган (вж. в този смисъл Съд на ЕС, решение от 14 юни 2021 г., Facebook Ireland и др., C-645/19, EU:C:2021:483). В това отношение делото по нищо не се различава от триъгълните отношения в националното право, при които лицето, което търси правна защита, се опитва да осъществи свое публично субективно право, като изиска от административен орган да предприеме определено действие срещу трето лице — частноправен субект. И в този случай органът трябва да установи изцяло фактическата обстановка въз основа на твърденията на жалбоподателя и да предприеме действия в границите на предоставените му възможности за дискреционна намеса. В това отношение обаче дискреционната власт е сведена до нула, ако са нарушени публични субективни права. В този смисъл в настоящия случай няма ни най-малка пречка жалбата срещу надзорния орган по ОРЗД от трето заинтересовано лице — жалбоподателят — да се третира точно както десетилетия наред се е приемало в практиката на германските административни съдилища в контекста на националното право.
- 31 За да се постигне еднакво тълкуване, е необходимо да се отговори на първия въпрос. Въз основа на изложеното по-горе запитващата юрисдикция клони към тълкуване в смисъл, че решението по същество на надзорния орган следва да подлежи на пълен съдебен контрол, но надзорният орган може да бъде задължен да предприеме действия само ако няма законни алтернативи (както в споменатата хипотеза на сведена до нула дискреционна власт). Само по този начин може да се гарантира ефективна съдебна защита. Въпреки че надзорният орган да е напълно независим (вж. Съд на ЕС, решение от 9 март 2010 г., Комисия/Германия, C-518/07, EU:C:2010:125), тази независимост не може да му позволява да действа произволно без никаква санкция, както обаче би се случило, ако жалбата се уподоби на петиция.

2. По втория, третия, четвъртия и петия преюдициален въпрос

- 32 Частните агенции за икономически справки получават от държавата, в случая с встъпилата страна Schufa Holding AG — от Justizverwaltung Rheinland-Pfalz (правосъдна администрация на провинция Райнланд-Пфалц, Германия), всички вписвания от публичните регистри, в случая от регистъра на длъжниците и регистъра по несъстоятелност. В настоящия случай става дума конкретно за вписването и официалната публикация — в уебсайта „insolvenzbekanntmachungen.de“, който се управлява от провинция Северен Рейн-Вестфалия за всички германски федерални провинции — относно постановеното освобождаване от остатъка по задълженията. В това отношение не е ясно дали е налице правна уредба за съвместно производство в съответствие с член 26 от ОРЗД.
- 33 С оглед на посоченото в светлината на членове 6 и 7 от Хартата възниква въпросът дали вписванията от публичните регистри могат да се възпроизвеждат дословно в частни регистри, без да е налице конкретен повод за съхраняването на данните в частната агенция за икономически справки. Вместо това целта на съхраняването им е да могат да бъдат използвани, ако евентуално някое търговско предприятие, например банка, поиска справка. Изобщо не е сигурно дали някога ще бъде поискана такава справка. В крайна сметка това води до резервно съхраняване на данните, особено когато в националния регистър те вече са били изтрети поради изтичането на срока за съхраняването им.
- 34 Националното право (член 31 от BDSG) съдържа разпоредби относно т.нар. „финансово оценяване“ от агенции за икономически справки, като обаче предвижда условието те да са в съответствие с правото (на Съюза) в областта на защитата на данните (член 31, параграф 1, точка 1 от BDSG). Националното право не съдържа срок за изтриване за базите данни на агенциите за икономически справки.
- 35 В това отношение ответникът приема, че тези лични данни се използват за оценка на кредитоспособността и могат да бъдат съхранявани толкова, колкото е необходимо за целите, за които се съхраняват. При липсата на правна уредба, приета от страна на националния законодател, надзорните органи сключват със сдружението на агенциите за икономически справки така наречените „Codes of Conduct“ (кодекси за поведение), които предвиждат изтриване на деня, в който изтичат три години от вписването в базата данни на съответната агенция за икономически справки (вж. Verhaltensregeln für die Prüf- und Löschfristen von personenbezogenen Daten durch die deutschen Wirtschaftsauskunfteien vom 25.05.2018 des Verbandes „Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.“ (Кодекс за поведение на сдружението „Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.“ във връзка със сроковете за проверка и изтриване на лични данни от германските агенции за икономически справки от 25 май 2018 г.), който е одобрен от надзорните органи съгласно член 40 от ОРЗД).

- 36 Това означава, че процесната информация за освобождаването от остатъка по задълженията следва да бъде изтрита от публичния регистър на публикациите в областта на несъстоятелността след 6 месеца, но може да се съхранява от частни агенции за икономически справки (само седем големи предприятия) за много по-дълъг период, евентуално за още три години, и да се обработва при предоставянето на справки.
- 37 Запитващата юрисдикция е убедена, че вече е спорно дали изобщо е допустимо „паралелно задържане“ на тези данни в много на брой частни дружества наред със съхраняването им в държавните регистри. В това отношение следва да се има предвид, че встъпилата страна Schufa Holding AG е само една от многото агенции за икономически справки и следователно в Германия данните често се запазват по този начин, което води до значително посегателство върху основното право по член 7 от Хартата. Това се дължи главно на обстоятелството, че такова „задържане на данни“ не е законово уредено и може легитимно, но и нелегитимно да засегне в значителна степен икономическата дейност на даден субект на данни [...].
- 38 Освен това съгласно ОРЗД обработването и оттам съхраняването на данните е допустимо само ако е налице едно от условията на член 6, параграф 1 от ОРЗД. В случая би могъл да се приложи само член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД. Това е така, тъй като в качеството си на предприятие, което извършва икономическа дейност, встъпилата страна не изпълнява задача от обществен интерес, нито упражнява официални правомощия (член 6, параграф 1, първа алинея, буква д) от ОРЗД [...].
- 39 Наличието на легитимен обществен интерес на администратора (в случая Schufa Holding AG) или на трето лице (например банка, която отпуска кредит) по член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД също е повече от съмнително. В най-добрия случай може да е налице принципен интерес на агенцията за икономически справки от съхраняването на информацията за освобождаването от остатъка по задълженията, тъй като става дума за икономически релевантна информация, а встъпилата страна печели парите си чрез нея, ако я и оцени при извършването на кредитна проверка.
- 40 Това обаче противоречи на дадената от законодателя оценка в член 3 от Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (Наредба за официалните публикации в интернет в производството по несъстоятелност, наричана по-нататък „InsBekV“), която принципно предвижда шестмесечен период на съхранение (само) в регистъра по несъстоятелност [...]. Необходимото претегляне може да доведе до извод за легитимност на обработването на данните само ако данните от регистъра по несъстоятелност действително са крайно необходими за предоставянето на справка за икономическото положение на някого.

- 41 Освен това в член 3 от InsBekV германският законодател предвижда информацията за освобождаването от остатъка по задълженията да се съхранява в регистъра по несъстоятелност само за относително кратък период от шест месеца. Уредбата по член 3 от InsBekV пък се основава на член 79, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 2015 г., стр. 19), съгласно който държавите членки информират субектите на данните за периода, през който са достъпни личните данни, съхранявани в регистрите по несъстоятелност, за да им се даде възможност да упражняват правата си, и по-специално правото на заличаване на данни. Това право отпада при съхраняване на данните в голям брой „частни“ регистри, в които след това данните се съхраняват за по-дълъг период от време.
- 42 Това води до принципния въпрос дали изобщо е позволено данни от регистъра по несъстоятелност да бъдат изцяло прехвърляни в „частна“ база данни, тъй като при всички случаи при наличие на легитимен интерес агенцията за икономически справки може да поиска данните от регистъра по несъстоятелност, докато те се съхраняват там. Ако се приеме, че съхраняването им от агенциите за икономически справки е допустимо, това може да доведе до паралелно задържане на данните и субектът на данните може да бъде лишен от възможността да упражни правото си на заличаване на данните му от регистъра по несъстоятелност. По този начин би било налице един вид резервно съхраняване на данните в съхраняващите ги агенции за икономически справки. Запитващата юрисдикция не приема, че такова съхранение би било допустимо в контекста на член 8 от Хартата и член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД. Освен това субектът на данните би бил принуден да предявява многократно своите права пред всички агенции за икономически справки, което в крайна сметка означава многократно подаване на молби за заличаване на данните и затруднява ефективната съдебна защита.
- 43 Ако се приеме, подобно на надзорния орган, че е допустимо в частни дружества (агенции за икономически справки) да се съхраняват данни от публичните регистри, възниква въпросът дали одобрените частни кодекси за поведение по член 40 от ОРЗД, които предвиждат стандартни срокове за изтриване, трябва да бъдат взети предвид при претеглянето по член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД. В този смисъл встъпилата страна и ответният надзорен орган приемат, че съгласно тези кодекси за поведение е налице тригодишно „право на съхранение“ на информацията за освобождаването от остатъка по задълженията.
- 44 В това отношение настоящият съдебен състав споделя становището на Oberlandesgericht Schleswig-Holstein (Висш областен съд Шлезвиг-Холщайн, Германия), че що се отнася до информацията за освобождаване от остатъка по задълженията, сроковете за проверка и изтриване по точка II.2.b) от Кодекса за поведение противоречат на разпоредбите на член 9 от InsO и

член 3 от InsBekV (решение на Oberlandesgericht Schleswig-Holstein (Висш областен съд Шлезвиг-Холщайн) от 4 юни 2021 г., 17 U 15/21, II. 1 с) cc). В този смисъл кодексите за поведение не водят до законосъобразност на обработката (съхранението) на данните. Следователно тези разпоредби, макар и одобрени от надзорните органи, не бива да се вземат предвид при необходимото претегляне съгласно член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД, и то нито що се отнася до легитимния интерес на агенцията за икономически справки, нито що се отнася до срока на съхранение и следователно сроковете за изтриване.

- 45 Напротив, ако е допустимо данните от публичните регистри да се съхраняват в агенции за икономически справки, за тези „частни субекти“ ще трябва да се прилагат същите срокове за съхранение и изтриване, както за публичните регистри. В резултат данните, които трябва да бъдат изтрети в публичния регистър, ще трябва да се изтриват едновременно с това и във всички частни агенции за икономически справки, които също са ги съхранявали.
- 46 Тъй като в случая се поставя принципният въпрос за съхраняването на данни от публичните регистри в частни предприятия, а при положителен отговор — и въпросът кога тези данни трябва да бъдат изтрети от съответните предприятия, настоящият състав спира делото и отправя преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз. Крайният изход на делото ще зависи от отговора на Съда на тези изключително спорни въпроси относно членове 7 и 8 от Хартата и член 6, параграф 1, първа алинея, буква е) от ОРЗД.

IV.

- 47 Определението не подлежи на обжалване.

[...] Висбаден, 5 януари 2022 г.

[...] [заверка]